

14 ¹ You are children to HASHEM, your God
— you shall not cut yourselves and
you shall not make a bald spot between
your eyes for a dead person. ² For you
are a holy people to HASHEM, your God,
and HASHEM has chosen you for Himself
to be a treasured people, from among all
the peoples on the face of the earth.
³ You shall not eat any abomination.

יד א רביעי בָּנִים אַתֶּם לִיהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֹא
תתְגַדְּדוּ וְלֹא תִשְׁמְוּ קִרְתָּהּ בֵּין
ב עֵינֵיכֶם לְמַת: כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה
לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבָךְ בָּחַר יְהוָה
לְהָיוֹת לוֹ לְעַם סֻגְלָה מִכָּל הָעַמִּים
ג אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה: לֹא
ד תֹּאכַל כָּל־תְּעֻבָּה: וְזֹאת הַבְּרִית

1. **YOU SHALL NOT CUT YOURSELVES.** This means **you shall not make¹ a cutting or a scratch² in your flesh³ over a dead person⁴ because you are fit to be handsome and you are fit to be handsome and not cut or made bald⁵.**

[Ramban now cites Ibn Ezra:]

And Rabbi Avraham Ibn Ezra says:

לֵבְנוֹתָּ לְבָנִים – Since you know that you are
 “children to Hashem” and He loves you more than a father loves his child, אַל תִּתְּנוּ
 מִלֵּבְכֶם מִשְׁנֵשָׁה לְשׁוֹב – do not cut yourselves in anguish over anything that He does, מִה שֶׁיַּעֲשֶׂה
 וְאֵם לֹא תִבְנוּהָ, בְּאִשֶּׁר לֹא יִבְנוּ הַבָּנִים – for everything that He does for you is for the best.

עלי - And this is so even if you do not understand it, just as small children sometimes do not understand the actions of their father, but rely on him nonetheless. - "כי עם קדוש אתה" ואיך בשאר כל הומים, על כן לא תעשה כמעשיהם. - For you are a holy people (v. 2) - and you are thus not like all the rest of the nations; therefore, do not do as they do.⁸

[Ramban offers his own interpretation of verse 2:]

In my opinion, the meaning of *for you are a holy people* is that it is a promise concerning the continued existence of departed souls before [God], may He be blessed, in the World to Come.⁹ יאמר מואבדי שאתה עם קדוש ונקלה השם – [The verse] is thus saying that since you are “a holy people” and God’s “treasure,” and therefore “God will not remove a Jewish soul from existence but devises thoughts so that no one will be banished from Him,”¹⁰ אין אף רגל לא גריו לא יאמר – it is not proper for you to cut yourself or make yourself bald in grieving over a departed soul,¹¹ ולא יאסר הכתוב – *ואפלו ימות בנער* – even if he “died in his youth.”¹² כי השם יתעורר לזכות – Nevertheless, Scripture does not prohibit weeping for the dead,¹³ כי השם יתעורר לזכות – since human nature is such that one is stirred to weep for the separation from loved ones – and those who move away, even while alive.¹⁴ ויבאן קמן לרבותינו – From here¹⁵ there is support for our Sages, of blessed memory, with regard to their prohibiting mourning excessively over a departed soul (Moed Katan 27b).

אָמַר לִיהוֹשֻׁעַ – Reish Lakish said to R' Yochanan: אִיקְרִיבָאן – Read the following verse here (i.e. consider the laws of this Mishnah in light of the following verse): “לֹא תִתְקַדְדוּ” – The Torah states: *lo sisgodedu*,^[32] which means that **לֹא תִתְקַדְדוּ** – *lo tithkaddu* – you shall not form separate factions.^[33] אֲגִדּוֹת אֲגִדּוֹת

משמאל

ראה

שם

צד

יעצונה הגשם, וזה נמשך ממה שישראל מוסיפין על המתנות המחויבות, כמו שפירש"י בפסוק (י"ב י"ח) והלוי אשר בשעריך אם אין לך לתת לו מחלקו וכו' הומינהו על שלמך, על דרך הנ"ל:

בנים אתם לה' אלקיכם לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת. ובש"ס יבמות (י"ג:) לא תתגודדו לא תעשו אגודות אגודות. ויש להבין מה ענין זה עם בנים אתם לה' אלקיכם ועם לא תשימו קרחה בין עיניכם למת:

וכ"ק אבי אדמו"ר וצללה"ה פירש עפ"י דברי הרמב"ן בטעם המצוה שאסורה גדידה ושריטה על מת משום עם קדוש אתה שהיא הבטחה בקיום הנפשות לפניו ית"ש יאמר אחרי שאתה עם קדוש וסגולה ה' ולא ישא אלקים נפש וחשב מחשבות לבל ידח ממנו נדח אין ראוי לכם להתגודד ולהקרה על נפש ואפילו ימות בנוער, עכ"ל. ובזה"ק (ח"ג קנ"ט:) הוסיף לאמר שאני מעייל יתהון לעלמין טבין ושפירין. אך עדיין יש להבין תיגה הנפש, אבל הגוף יורד לקבר, והרי הוא קורח וגודר על אבדן הגוף ולמה אסרה תורה. והתירוץ לזה דהאדם צריך שלא ישגית על הגוף שאין לגוף מעלה מצד עצמו אלא שהוא נרתיק וצורך הנפש, ומאחר שאין מגיע היקף לנפש אדרבה מתעלה בתוספת מעלה בעלמין עלאין טבין ושפירין אין להראות צער יותר מדי ע"י קרחה וגדידה על העדר הגוף. והנה ענין אגודות אגודות נתהווה מפאת פירוד לבבות, והלוא נפשות ישראל בשושן הן אחד, ובהכרח שזה נתהווה בשביל מיעוט הליכה אחר הנפש ותופס את עניני הגוף לעיקר, וא"כ הוא טעמו כטעם איסור גדידה וקרחה למת. ע"כ שניהם נכללין בדיבור אחד, ודברי פרי חכם הן:

Alter Tasse (13)

אמרים

פרק לב

לקוטי

רמח

פרק לב

(2)

ומעלתן בשרשן ומקורן באלקים חיים, בשגם שפילן מתאימות ואב אחד לכלנה, ולכן נקראו כל ישראל אחים ממשי מצד שרש נפשם בה' אחד, רק שהגופים מחלקים. ולכן העושים גופם עקר ונפשם טפלה, אי אפשר להיות אחיה ואחיה אמתית ביניהם, אלא התלויה בדבר לבדה"ה:

והנה על ידי קיום הדברים הנ"ל להיות גופו נבזה ונמאס בעיניו רק שמחתו תהיה שמחת הנפש לבדה, הרי זו דרך ישרה וקלה לבוא לידי קיום מצות 'ואהבת לרעך כמוך' (ויקרא י"ח) לכל נפש מישראל למגדול ועד קטן:

פי מאחר שגופו נמאס ומתעב אצלו, והנפש והרוח מי ידע גדלתן

ע"י הטפלות
הנפש יבוא
הנפש יבוא
בכל לקיום
בצות 'ואהבת
לרעך כמוך'

ישראל נקראים
אחים, כבוד
אחדות שורש
נפשם

CHAPTER XIV—75

1. Ye are children	1 בְּנִים אַתֶּם
of the Lord your	לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
God:	לֹא תַחֲדָדוּ
ye shall not cut	וְלֹא תַשְׁמְדוּ קִרְתְּךָ
yourselves,	בֵּין עֵינֵיכֶם
nor make any bald-	
ness	
between your eyes	

HA'IS

HA'ISHAH NIKNEIS

CHAPTER ONE

KIDDUSHIN

36a³

The Gemara answers:

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע אֱלֹהִים בְּקוֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁמַע אֱלֹהִים בְּקוֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 was taught in the following Baraisa: "בְּנֵי אֱתָם לֹה־אֱלֹהִים" – This clause is necessary for that which
 – The verse states: **YOU ARE CHILDREN TO HASHEM YOUR GOD.**^[20]
 בְּנֵי אֱתָם לֹה־אֱלֹהִים – This means that AT
 A TIME WHEN YOU ACT IN THE MANNER OF CHILDREN, YOU ARE
 CALLED "CHILDREN" of Hashem;^[21] אֵין אֱתָם לֹה־אֱלֹהִים בְּנֵי
 – but when YOU DO NOT ACT IN THE MANNER OF CHILDREN, אֵין
 – YOU ARE NOT CALLED "CHILDREN" of Hashem.
 בְּנֵי אֱתָם לֹה־אֱלֹהִים – These are THE WORDS OF R' YEHUDAH.
 רַבִּי מֵאִיר – R' MEIR disagrees and SAYS: אֱתָם לֹה־אֱלֹהִים בְּנֵי
 בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ אֱתָם לֹה־אֱלֹהִים – **"CHILDREN"** of Hashem.
 – **FOR IT IS STATED: THEY ARE FOOLISH**
CHILDREN,^[22] – **אֱתָם לֹה־אֱלֹהִים** – **AND IT SAYS:**^[23]
CHILDREN IN WHOM THERE IS NO LOYALTY; וְרַע מְרֻשִׁים
 – **AND IT SAYS:**^[24] **A SEED OF EVILDOERS, CHILDREN**
THAT ACT CORRUPTLY; אֱתָם לֹה־אֱלֹהִים – **AND IT SAYS:**^[25] **INSTEAD OF THAT**
WHICH WAS SAID TO THEM, "YOU ARE NOT MY PEOPLE," IT SHALL BE
SAID TO THEM, "YOU ARE THE SONS OF THE LIVING GOD." In all
 these verses, the Jews are called the "children" of God even when
 they sin.^[26]

The Gemara analyzes R' Meir's need to prove his point from

so many sources:

so many sources:

אָמַר – Why did R' Meir continue “and it says” if he already proved from the verse in *Jeremiah* that the Jews are God’s “children” even when they sin? וְכִי תִּמְאָר שֶׁקָּלִי הוּא – For if you will say that when they act foolishly they are called children, בְּכִי לִית בְּהוּ הִמְנוּתֵיהוּ לֹא מִיָּקָרוּ בָנִי – but when they do not have their loyalty they are not called children, אָמַר שָׁמַע וְאָמַר: „בָּנִים לֹא-אֲמָן בָּם” – come learn that this is not so, for it says: *children in whom there is no loyalty*.^[27] And if you will say that when they have no loyalty they are called children, בְּכִי פִלְחוּ לַעֲבוּדָה בּוֹכְבִּים לֹא מִיָּקָרוּ בָנִים – but when they worship idols they are not called children, אָמַר שָׁמַע – come learn that this is not so, for it says: *a seed of evildoers, children that act corruptly*.^[28] And if you will say that they are called only “corrupt children,” בָּנִים מִשְׁחָתִיּוֹת” הוּא דְּמִיָּקָרוּ – but they will not ever again be called full-fledged children, אָמַר שָׁמַע וְאָמַר: „הִנֵּהוּ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יֵאָמְרוּ-לָהֶם לֹא-עֲמִי אַתָּם יִאָמַר לָהֶם בְּנֵי אֱלֹהִים” – come learn that this is not so, for it says: *instead of that which was said to them, “You are not my people,” it shall be said to them, “[You are] the sons of the living God.*”^[29]

יְהוָה מִקְרָאִי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר-תִּקְרָאוּ
אֹתָם בְּמוֹעֲדָם: ה' בַּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן
בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבִים

תקבו ויקרא כג אמור
בכל מושבתיכם: פ - אלה מועדי

אשר תקראו אותם. תניא, הרי הוא אומר אתם אתם שלשה פעמים^(י), לומר, אתם אפילו שונגין, אתם אפילו מדיין, אתם אפילו מוטעין^(י) [שם כ"ה א'].

ג.

והנה פרשת ראה שבה נאמר בנים אתם לה' אלקיכם קורין תמיד בשבת מברכין חודש אלול, שאז מתחילה להתנוצץ ההכנה של חודש אלול. וענינו ע"פ המובא בספה"ק שאלו"ל ר"ת א'ני לדודי ו'דודי ל'. כי בהתקרב חודש אלול ויהודי יודע היטב את מצבו ובמה יתחיל להכנס לעולם התשובה. הרי גם שער התשובה הוא שיהודי יאמין כי אני לדודי ודודי לי, שבנים אתם לה' אלקיכם ובך בחר ה' להיות לו לעם סגולה, זה השער והכניסה לתחלת ההתנוצצות של תשובה וזו הכניסה לשנה החדשה. וכדברי הרה"ק מצ'רנוביל הגו' שיהודי שאינו מאמין כי הקב"ה מקבל אנחתו הריהו ג"כ אפיקורס, כך גם מחוייב יהודי להאמין שלעולם בשום מצב אינו אבוד, ובכל מצב שהוא פתוחים בפניו כל השערים, כי בנים אתם לה' אלקיכם. וזהו מד"א בתורת אבות ממרן הק' מקוברין זי"ע, "פון אני לדודי ודודי לי קען מען זיך אן שיכור'ן", כי זה הפתח ליהודי בכל המצבים שאני לדודי ודודי לי.